

Erkinlik ýalany

Category: Kitapcy, Medisina, Ylym we tehnologiya

написано kitapcy | 23 января, 2025

Erkinlik ýalany ERKINLIK ÝALANY

Oglum şeýle diýdi:

– Kaka, özür!

Öçürmedim. "Ironiya bu" diýdim-de goýdum. Ýalñyşan ekenim.

Geçen hepde wiruslaryň-bakteriýalaryň bioýarag hökmünde ulanylyşy hakynda ýazypdym. 25 virus maşgalasyndan beren mysallarymyň biri-de Ebola boldy:

"Filoviridae (Filowirus) maşgalasyna göz aýlalyň. Bu maşgalanyň 1976-njy ýylда doglan meşhur çagasyň adyny eşdensiňiz: Ebola..."

Howply, ýokanç wirusyň öz içinde baş görnüşi bar. Diňe «zair ebolawirusy» görnüşlerine garşı waksinany ABŞ tapdy. Şeýle-de ebolawirusy ABŞ-nyň bioýarag hökmünde ulanýandygyna degişli-de köp sanly maglumatlar bar. Ady-da şolaryň özünden gelmeýärmi näme? «Experiments of Biological warfare Organised by Laboratories in America!» Ýagny, Amerikan laboratoriýalary tarapyndan öndürilen bioýarag uruş synaglary! Ebolanyň «agasy» Marbrug wirusynyň-da bioýarag hökmünde ulanylandygy aýdylýar. «Çaklama» diýip goýaýmaly bolýar, sebäbi bular barada söz açmak – gadagan!

Tupan turuzyldy, Ebolanyň derýanyň adydygyny bilmeýän ekenim!

"Şolar ýaly meşhur çagasyň adyny eşdensiňiz" diýip ýazan, wirusyň doganyndan, doglan ýylyndan we başgalardan söz açyp durkam, derýaly gürrüňden bihabar bolup bilerinmi?

Eý-ho... Ebolawirusy bioýarag hökmünde öndürlendigini öňe sürýänleriň ironiyasydyr bu! Baş harplarynda-da zorlama bardygy belli dälmi? Ýogsam ady "EBWOLA" bolardy.

Ýeri bolýala, «käbirleri gury kelleagyry» diýdim-de, kän üns

bermedim.

Emma...

■ KÖP BILMEK – HOWPLY!

Makalamyň maksady «Agajy däl – tokaýy görmek».

Gelejegin howpsuzlyk düşünjesi, garpyşyklary, ýaraglary barada urşuň özgeren tarapyna taýýarlanýan Türkiýäniň ýolunyň FETÖ tarapyndan nähili kesilşini ýazdym.

“Tokaýy” görmän, Ebola sözüne-«agaja» aslyşyp galanlaryň bar meselesi gönü maňa aslyşmalarymy? Käbirleri şeýle! Emma düýbündäki asyl mesele başga:

Birinji üýtgeşme tolkuny «ekerançylyk özgerişligi» boldy.

Ikinji üýtgeşme tolkuny «senagat özgerişligi» boldy.

Häzirki görüp ýören üçünji üýtgeşme tolkunyna «elektron özgeriş» diýilýär.

Peter F.Druker, “Kapitalistiň aňyrsyndaky jemgyyet” kitabynda üçünji üýtgeşme tolkunynyň önümçilik guralynyň (ekerançylyk toplumynyň «topragy», senagat toplumynyň «sermaýasy» däl) «maglumatdygyny» ýazdy.

Önümçiliğin görünüşini kesitleýän önümçilik serişdeleri-de üýtgedi, indi «kompýuter» önümçiliğin esasy guralyna öwrüld... Maglumat «meta» – söwda harydynyň ornumy tutýardы...

Bir yerde “söwda” bar bolsa, «habarly etmegi” kimiň döredendigi we sarp edendigi, ýagny ýüz tutmany we talaby kimiň emele getirendigi möhümlük gazanýar! Ýagny:

Global düzgünde maglumat we maglumat serişdeleri kimiň aýasynda bolsa, şolam «patyşa atadyr»: «Sen biziň atamyz, sen näme diýseň şo bolar!”

Gürrüñimiziň tommaýlyja ýerine geleliň:

■ FACEBOOK PÄSGELÇILIGI

Ýaslaryň birtopary «maglumatlary doğrulama» maksady bilen habar beriş saýtyny döretti.

Baryş Pehliwana “makala ýazyp bolaýjak ýer” diýip, habar gönderdim. «Şübheli ýer» diýdi. Pul çykajysy üçin şeýle diýdimi, bilemok. Soňra saýt ýadymdan çykdy gitdi...

«Gara gapyrjak» (“Kara Kutu”) çykandan soň, ony «ynha, hakyky

maglumatlar» şol saýtda bermäge başlapdyrlar. («BirGün», «Aydınlık», «Evrensel» ýaly metbugat serişdeleri bu saýta köp üns berýärler. «Sol»-yň bu nebsagyrjylykly haly neneň borka?) Professor Alişan Ýyldyrymdan “Claire-Anne Siegrist Bütindünýä Saglygy goraýyş guramasyna ýazan habarnamasynda siziň görkezen maglumatlaryňza salgylanýar” diýen mail gelende, onuň näme diýyändigine düşünmedim. Yzyndan bir tanşym «Rokfeller fondunyň açık çeşmelerindäki maglumatlaryny biri «menden ogurlapdyr» diýipdir» diýenden soň, saýtda kitabymdan bölekler berilýändiginden habarly boldum. Házır-ä, açyp okap göremok, wagt tapdygymdan girip okajak...

Her bir kitap tankyda açık bolmalydyr, islendik kitapda berilýän maglumatda ýalňyşlyklar bolup biler. Mesele – agajy däl-de, tokaýy görmekdir...

Çekişme maglumatyň däl-de, pikiriň üstünde bolmaly.

Fridrih Engels Karl Marksý jaýlanda, onuň mazarynyň başynda aýdan sözünde, dostunyň nähili kemsitmelere sezewar bolandygyny aýdýar. «Maglumat ýalňyşlygy bar» diýip, «Kapital» gymmatyny ýitirip bilermi? Ýok.

Esasy zat – teoriýadır.

Esasy zat – analitik düşün jedir.

Global elektron hojaýynlar ellerindäki serişdele bilen maglumat derñeýileri, teoriýa döredijileri ýok edip, öñünde goýlahy soragsyz-sowalsyz kabul edýän täze adam-täze jemgyyet tipini döretmegi meýilleşdirýärler. Mysal üçin...

Geçen hepde Odatv-den Fethä “Facebook paýlaşymalarymyz näme üçin azaldt” diýip soradym. “Päsgelçilik döredýärler” diýdi. Kim?

Bu “dogrulaýy” saýt bilen Facebook hyzmatdaklyk edýär: COV 19 (koronawirus) hakyna nämäniň «dogrudygyna» özleri karar berip, muňa eýermeýänleriň ýoluny böwetleyärler!

Ýagny... Maglumat serişdeleri kimiň aýasynda bolsa, «dogry» – onuň berýän maglumatlary, başgalary bolsa – ýaňsylanýan komplimasıýa teoriýasy!

Birden... Özüm hakyndaky “waksinanyň duşmany” ýalanynyň sebäbine düşündim. Ebola sözünüň üstünden meniň öňe sürýän pikirlerimi basmarlama hereketine-de göz ýetirdim.

Kapitalistik medisinany topa tutýan «Gara gapyrjak» kitabyma edýän duşmançylyklary belli, guýrukrarynyň astyna, dowam edýän düzgünlerine çomak sokulmagyny islänoklar! Kitabymyň tanyşdyryş mahabatyny-da çykartmaga goýmadylar... Odatv-ä diñe AKP gulp urmady, Facebook hem ondan pes ýagy däl: "Meniň ýaly düşünmeli borsuň, ýogsam ýoluňy böwetlärin!"

Soner ÝALÇYN.

17.04.2020 ý, «Sözcü» gazeti.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW,
Stambul uniwersitetiniň talyby. Ylym we tehnologiya